

Sandu GRECU

Povestea unui vis de vara

CARTIER

*“Nu poate fi povestită magia unui meci de fotbal
într-un roman: e tot atât de absurd ca și când ai
vrea să-ți provoci un orgasm prin lectură”*

(romancierul brazilian Paulo Coelho)

Cuprins

<i>Povestea unui vis de vară</i>	10
--	----

Capitolul I

Idolului meu	12
Tragerea la sorți a grupelor CM.....	15
Acreditarea.....	16
Aventura vieții.....	20
Mondialul – coșmarul femeilor arabe	23
Goleo VI a eșuat.....	24
„În vizită la prieteni”	25
Antrenamentul Braziliei – o afacere profitabilă.....	27
Drumul spre Germania	28
OZN-ul.....	31
Iepuri pe străzile din München.....	32
Cum am cunoscut Allianz Arena.....	34

Capitolul II

Deschiderea Campionatului	38
Germania – Costa Rica 4:2	39
Fiesta de lângă farfuria zburătoare.....	47
Anglia e lideră	49
Absențele de lux ale Mondialului	51
Capitala partidului hitlerist	53
Wilea din Karlsruhe.....	55
Argentina – Coasta de Fildes.....	57
Centrul Jako	61
Köln – orașul-poveste	63
Mexic – Iran	65
Portugalia -Angola 1:0	70
Uzbecul îndrăgostit.....	75
Italia – Ghana, cel mai frumos meci din grupe	78

Hauptbahnhof, Brandenburg, Bundestag etc.....	81
Beckenbauer și șosetele.....	83
Franța - Elveția sau amintirea Henry.....	86
Visul spulberat.....	92
Samba și noaptea albă.....	95
Întâlnirea cu Maradona.....	99
Ca să joci ca Ronaldinho, trebuie să dansezi.....	103
Când Ballack nu joacă.....	104

Capitolul III.

Augsburg.....	106
Unde-s biletele?.....	108
Stadionul groazei.....	110
Pe aripile fotbalului.....	112
Sergiu – băiat cumine.....	115
Argentina – Serbia 6:0.....	117
„Conferința” lui Blatter.....	119
Blatt-uri la cel mai înalt nivel.....	122
Banii lui Blatter.....	123
Olanda în optimi!.....	124
După 40 de ani Portugalia-Iran 2:0.....	131
Fotbal la grătar.....	132
Cea mai urâtă Brazilie.....	137
Umbra lui Ronaldo.....	141
Pariuri, hoți și președinți.....	143
Guy Roux: „Franța va ajunge cel puțin în semifinale...”.....	144
Cocoșul din tribune.....	147
Franța privată de un gol valabil.....	148
„Uitați generația din '98! S-a terminat”.....	151
Șmecheriile antrenorilor dotați.....	153
Ucraina – Arabia Saudită 4:0	
Kalinichenko, AS-ul din mânecă.....	155
În tren cu frații Surkis.....	159
Stiloul lui Vainberg.....	162

Capitolul IV

Germania – Ecuador 3:0	
Dezvăluirile lui Klose	164
Scandal Klose – Podolski	166
Anglia – Suedia 2:2	
„Rababa”	171
Owen out!.....	175
Olanda – Argentina 0:0	
Frankfurt.....	177
Côte d’Ivoire a plecat frumos.	
150 de mii de euro pentru un gol!	180
ITALIA-CEHIA 2-0	
Lippi și bărcuța.....	182
Orașul roșu	189
Aniversarea lui Maradona.....	191
Brazilia – Japonia 4:1	
Revenirea lui Ronaldo.....	196
Graham Poll s-a făcut de râs	199
Ucraina – Tunisia 1:0	
Viktor Gusev: „Urmăriți Fotbal Hebdo cu Alexandru Grecu” ...	200
Cel mai urât meci al Mondialului.....	203
Șeva! Șeva!.....	207
Franța depășește criza.....	210

Capitolul V

Fără pauză.....	214
Pod-(g)ol-ski!	216
Germania – Suedia 2:0 (2:0)	218
Leipzig și clubul de carte	219
Famosul Milutinovici sau în lift cu Batistuta.....	221
Extraterestrul Maxi Rodriguez și familia lui Tevez	222
Argentina - Mexic 2-1 (1-1, 1-1)	227
Foamea din Leipzig	228
Beckham califică Anglia în sferturi	229
Anglia - Ecuador 1-0 (0-0)	231

Arbitrul Ivanov a intrat în cartea recordurilor și a plecat acasă..	232
Portugalia - Olanda 1-0 (1-0)	237
În tren	238
Köln.....	241
Spaniolul Cantalejo elimină Australia	242
Italia - Australia 1-0 (0-0)	245
Pata pe organizatori	245
Ucraina în primele opt din lume!	249
Elveția - Ucraina 0-3 (0-0, 0-0, 0-0)	257
Născut campion	258
Ronaldo în cartea recordurilor!	260
Brazilia - Ghana 3-0 (2-0)	264
Spania out!	265
Spania - Franța 1-3 (1-1).....	267

Capitolul VI

De ce am părăsit mondialul.....	269
Viva Mexico!.....	270
Octavian și Tevez.....	274
Complexul nemților.....	276
Lehmann – eroul Germaniei.....	279
Germania – Argentina 4-2 (1-1, 1-1, 0-0).....	285
Italia pe străzi!.....	286
Italia – Ucraina 3-0 (1-0)	291
Spirit de războinic	292
Anglia – Portugalia 1-3 (0-0, 0-0, 0-0)	295
Banii lui Beckham	296
Contractele lui Beckham.....	296
Valsul lui Zidane.....	297
Brazilia – Franța 0-1 (0-0).....	303
Războiul psihologic	304
Italia magnifică	308
Germania – Italia 0:2 (0:0, 0:0, 0:2)	313
„Coșmarul cărnaților”	313

De ce trebuie să fie nemții bucueroși	315
Disperare în Portugalia: „Cum să-l oprim pe Zidane?”	316
Regele Zidane duce Franța în finală!.....	318
„Hoții!”	323
Portugalia - Franța 0-1 (0-1).....	325

Capitolul VII

Topul antrenorilor.....	326
„Stuttgartul este mai frumos decât Berlinul”	327
Germania – Portugalia 3-1 (0-0)	330
Zidane – istoria vieții.....	331
Carte de vizită	335
Coincidențele o dau campioană pe Italia	335
Un titlu egal cu amnistia.....	337
Zeița de aur	338
Al patrulea titlu al Italiei.....	340
Italia – Franța 5:3 (1:1, 0:0, 5:3 penalty)	345
De ce a câștigat Italia	346
Greșeala lui Zidane.....	348
Zidane și-a cerut scuze	355
Materazzi.....	356
Eroii Mondialului – 2006.....	357
Golgheter: Miroslav KLOSE (Germania)	359
Cel mai bun tânăr jucător: Lukas Podolski (Germania)	359
Cel mai bun portar: Gianluigi Buffon	361
Cel mai spectaculos joc: Portugalia.....	361
Trofeul fairplay: Spania și Brazilia	362
Echipa Mondialului.....	362
„Miopul”	365
Fundașul de fier	366
Dezamăgirile Mondialului.....	368
Regrete	372
Amintirea unui vis de vară	373
Ultimul acord	374

Povestea unui vis de vară

Când am luat manuscrisul acestei cărți în mână, încercam un soi de curiozitate aproape nestăpănită de a începe să-l răsfoiesc pe loc, dar și o anumită doză de reticență. Autorul, tânăr și ambițios, cunoscut ca realizator de emisiuni televizate pe tema fotbalului, deși mai făcuse cronici de revistă, de-abea e la primul său volum publicistic.

Alexandru Grecu a scris o carte de impresii de la finala ultimei ediții „World Cup”, 2006. Din fuga mașinii citesc prima pagină, unde ne destăinuie că dragostea de fotbal a învățat-o din cărțile lui Ioan Chirilă, căruia Sandu nu-i dă alt atributiv decât „idolul meu”. Și poate prima constatare ce se impune a fi luată în vedere e tocmai împrumutarea ritmicității și a vervei descrierii chirilene, intercalarea memorialistică cu instantaneul surprins și adaptat la situația de moment. O remarcă pe cât de relevantă, tot atât de plăcută.

Așteptam, însă, lecturarea „Poveștii unui vis de vară”, marcat de amintiri reverberante. Scrisesem și eu, încadrat în schemele evenimentelor, dar și al vremii în care trăiam, un mic volumaș „Erupții în craterul Azteca”. Tot un fel de jurnal sentimental pe marginea Campionatului Mondial din Mexic din 1986, unde fusesem acreditat în aceeași zi (coincidență nevisată!) împreună cu Ioan Chirilă. Cum s-ar zice, am trăit pe viu nu doar magnifica evoluție a unui Maradona în plină glorie, ci și farmecul de a-l asculta pe mentorul publicisticii sportive românești, de care nu m-am despărțit pe tot parcursul finalei Copa del Mondo. Dar asta e o altă poveste.

Sportul întotdeauna a fost o provocare. La orice vârstă. Chiar și dacă odată cu anii dorința de întrecere și avânturile sunt mai po-

tolite, tribunele stadionului, unde pașii ne port, reînvie exuberanța și spiritul etern de aventură. Cel care se face „înțelept”, retrăgându-se în spațiul strict existențialist și descinde în filosofii docte despre „timpul pierdut în galerii cu nebuni” nu exprimă altceva decât declinul spre decrepitudine. Pentru că omul nu-i decât scânteia ce scapără între amnar și iască, acel scurtcircuit, când fulguirea alb-albăstruie lasă pe retina ochiului uimirea luminii eruptă din întuneric...

Alexandru Grecu este reprezentantul basarabean al noii generații de cronicari sportivi, descătușați de vigilențele ideologiilor stupide, veniți din valul entuziast al schimbărilor de epocă. Ieșit de pe orbita mitizării și ale biografiilor romanțate, Sandu a intrat direct în „fotbalul total televizat”, unde nu există nicio salvare de retușare. Televiziunea e monstrul care nu iartă nimic. Ochiul magic al camerei niciodată nu minte, dar și ucide imaginația.

Și riscul de a readuce în pagini filmul partidelor, privite de toți în direct la televizor, cu reluări date cu încetinitorul, când avem posibilitatea de a le revedea azi de câte ori dorim, este imens pentru cel care s-a apucat să scrie o carte. Dar Alexandru Grecu reușește să evite cu eleganță capcana, nu atât datorită experienței, ci mai degrabă afluxului emotiv și **sincerității** de a le trăi pe toate prin sine. Nimic nu trece neobservat și neasimilat de ochiul sufletului și mării pasiuni. Dincolo de documentarea foarte riguroasă în „Povestea unui vis de vară”, am descoperit ceea ce doream să descopăr: sinceritatea scrisului, exuberanța uimirii, avidul sentiment de cunoaștere. Sunt pagini frumoase, deseori presărate cu umor fin. Nimic sentențios sau plasat pe orbita dramati-zărilor facile. Acest rătăcitor printre stelele fotbalului mondial, coborât să ne povestească visul unor nopți de vară, dacă ar fi să parafrazăm shakespearian titlul cărții, vrea să ne anunțe, că scuturat de praful strălucitor al amintirilor ajunse la capăt, e gata de noi călătorii...

Efim JOSANU
*jurnalist, președinte onorific
al Comitetului Național Olimpic*

Capitolul I

IDOLULUI MEU

În vara anului 1991, la un an și jumătate de la Revoluție, am vizitat pentru a doua oară România. Prima dată s-a întâmplat în 1989, încă pe timpul când Ceaușescu era viu, iar la TVR, dacă nu se dădea fotbal, vedeai doar ode dedicate marelui erou al neamului, tovarășului Nicolae Ceaușescu și familiei lui. Copiii din generația mea erau „Șoimi ai Patriei”, iar eu eram un „pionier” care a plâns în vama din Ungheni la revenirea acasă, deoarece grănicerii sovietici au vrut să-mi confiște manuscrisele pe care le făcusem în țara vecină. Erau niște caiete groase în care am copiat două cărți de fotbal în cele trei săptămâni cât am stat la Târgu-Mureș. Le-am copiat pentru că voiam să le am și eu, dar nu puteam să le iau de la copiii cu care jucam miuța în Strada Liliacului din Luduș și care mi-au dat cărțile doar să le citesc. Erau în grafie latină, de asta s-au speriat vameșii. Până la urmă am primit manuscrisele pe care le păstrez și astăzi. Unul dintre vameși, mai cu scaun la cap, a înțeles că este vorba despre fotbal și chiar a citit ceva despre Maradona. Era eroul acelor timpuri, iar pentru mine a rămas erou pentru totdeauna.

Iunie 1991. Un început de vară pe care l-am așteptat cu sufletul la gură. După ce am trăit experiența „Podului de Flori”, am stat trei zile la coadă ca să trecem vama din Leușeni, m-am îndrăgostit de două ori în doar câteva zile, am trecut munții de

la Bicz – am primit cadou de la Miruna, o amică de copilărie din comuna Sângeorgiu de Pădure, această carte care m-a fascinat. „Franz, uber alles – Italia ’90, una dintre operele de aur ale patriarhului presei sportive din România, Ioan Chirilă. Atunci nu știam cine este și chiar, îmi amintesc, nu mi-a plăcut nici titlul cărții. Asta însă până am citit-o. Dintr-o răsufare. Parcă într-un vis m-am reîntâlnit cu plânsul lui Maradona din finala pierdută în fața Germaniei, după un penalty care n-a fost. Dar asta e la final. Până atunci am călătorit imaginar alături de cel mai mare ziarist sportiv din România prin una dintre cele mai frumoase țări din lume, Italia. Am asistat la mai multe meciuri și am învățat cuvântul „calculator”, care mi se părea o minune a invenției. Am aflat că, de fapt, „la fotbal există o singură repriză, adică reluarea, adică ripresa, cum spun italienii. Cu alte cuvinte, „repriza începe în minutul 46”, așa scria idolul meu. Am recitit cartea. Am mai citit-o o dată și am început să caut cărțile lui nea Vanea. Am rugat toți prietenii din România să-mi facă rost de vreo carte măcar. Erau mari rarități. Era greu să le găsești chiar și în România.

Când am venit la studii în Chișinău, în 1994, am început să caut cărți de-ale lui Chirilă, aproape fără nicio speranță, pe la bibliotecile și librăriile din capitală. Am găsit doar „Espana – ’82 la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. Am citit-o, dar a trebuit să o întorc. Acolo, la bibliotecă, am cunoscut un microbist de vreo 65 de ani. Moș Ion mi-a spus că are acasă una dintre operele lui Chirilă, „Ar! Gen! Ti! Na!”. Ne-am înțeles să mi-o aducă a doua zi ca să o citesc. Și ce bucurie am avut când, a doua zi, bătrânul a venit cu cartea în mâini și mi-a spus: „Ia-o, e a ta”. Bineînțeles, contra a 10 lei, care pe atunci însemnau cam 2 dolari și jumătate. Istoria campionatului mondial din 1978 a fost a doua capodoperă a lui Chirilă de care am reușit să fac rost.

Ce emoții am avut! Nu știam aproape nimic despre mondialul din '78. Cu această carte pot spune că am fost și eu la Kempes acasă. Atunci aveam de abia un an și jumătate.

Unul dintre cei mai buni prieteni de facultate, Sergiu Reniță, mi-a făcut rost de o a treia carte a ilustrului cronicar. Sergiu a plecat să-și continue studiile la București, iar odată, când a revenit acasă, mi-a făcut un cadou de senzație: cartea „World Cup – '66, istoria completă a Cupei Mondiale din Anglia, când inventatorii fotbalului au câștigat singurul lor titlu de campioni mondiali. S-a vărsat multă bere pentru această carte.

Abia pe la sfârșitul anilor '90 am găsit într-o librărie din centrul capitalei cartea „Maratonul meu”. Am fost surprins plăcut, pentru că nu credeam că în librăriile din Republica Moldova se poate găsi o operă de Ioan Chirilă.

În 1999 eram la Pro TV. Munceam de dimineață până noaptea târziu, pentru că visam să facem la Chișinău ziarul ProSport Basarabia. Fusesem de câteva ori la redacția ProSport din București, dar niciodată nu l-am întâlnit acolo pe Ioan Chirilă. Visam cel puțin o dată să-l văd „pe viu”, să iau un autograf de la el sau să facem cel puțin o poză împreună. Ne-a părăsit pe 21 noiembrie 1999, plecând în lumea celor drepți. Am rămas cu regretul că nu l-am întâlnit pe idolul meu decât în cărțile sale. În schimb, în 2000 am obținut a patra operă a maestrului: „Zile și nopți pe stadion”, o carte reeditată de ProSport-ul lui Ioanițoiaia la inițiativa soției scriitorului, Iarina Demian. În anul următor au reapărut volumele „Mexico – '70” și „Învingătorul lui Cruyff – Germania – '74”. Cu 7 cărți din cele 29 născute de Dumnezeuul presei sportive, mă mândresc și le păstrez ca ochii din cap. Ele sunt Biblia mea profesională, punctul de sprijin, de la care a început totul: dragostea pentru gazetăria sportivă, visul de a merge la mondiale ca jurnalist, dorința cea mare de a

scrie într-o zi o carte despre un campionat mondial pe care să o dedic idolului meu.

Tragerea la sorți a grupelor CM

În decembrie 2005, la Leipzig, a avut loc tragerea la sorți pentru grupele turneului final al Campionatului Mondial de Fotbal, Germania – 2006. Celebrități din lumea fotbalului, Pele, Matthaus, Klinsmann, Blohin, Beckenbauer, Cruyff și mulți alții s-au adunat în orașul din fosta Republică Democrată Germană pentru a asista și a participa la repartizarea celor 32 de echipe calificate la mondial în cele 8 grupe.

Așadar, în grupa A vor juca Germania, Costa Rica, Polonia și Ecuador. Meciul inaugural al campionatului se va disputa pe 9 iunie și va opune gazda competiției și echipa din Costa Rica. Germania este considerată favorita grupei, celelalte trei urmând să se bată pentru cel de al doilea bilet de calificare în optimi.

În grupa B sorții au trimis echipele Angliei, Paraguayului, Republicii Trinidad-Tobago și Suediei. Englezii par a avea cele mai multe șanse de a merge în optimi. Meciul Anglia – Suedia se va juca în etapa a treia. Păcat. Pentru că poate fi unul doar de protocol în cazul în care ambele vor fi deja calificate la acea oră.

Grupa C este considerată cea mai grea grupă. În groapa cu lei au nimerit Argentina, Serbia-Muntele Negru, Olanda și Coasta de Fildeș. Argentina a fost cap de serie, dar va avea mari dificultăți cu cea mai tare echipă din Africa, unde joacă golgheterul lui Chelsea Londra, Didier Drogba. Olanda este o forță care nu are nevoie de prezentare, iar Serbia și Muntele Negru a dat mereu bătăi de cap granzilor.

Grupa D pare a fi cea mai ușoară. Mexic a fost cap de serie, însă favorită este Portugalia. Celelalte selecționate sunt Iran și Angola.

Adversara Republicii Moldova din preliminarii, Italia, va juca în grupa E alături de reprezentativele Ghanei, Statelor Unite și Cehiei. O grupă destul de echilibrată, în care favorite sunt Italia și Cehia.

Campioana mondială, Brazilia, va juca în grupa F și va avea ca adversare naționalele din Croația, Australia și Japonia. Re-prezentante a 4 continente într-o singură grupă – o invenție marca FIFA, care a selectat echipele în urne și după criteriile geografice.

În grupa G vor juca Franța, Elveția, Coreea și Togo. Franța și Elveția au fost în aceeași grupă preliminară. Francezii sunt favoriți, dar până la vară mai este timp să se schimbe lucrurile.

În fine, în ultima grupă, H, au căzut Spania, Ucraina, Tunisia și Arabia Saudită. Vecinii noștri vor juca primul meci în compania Spaniei, considerată lidera grupei.

Finala competiției se va disputa pe 9 iulie, la Berlin.

Acreditarea

Jumătate de an a trecut de parcă nici n-a fost. În tot acest timp am fost preocupat mai mult de emisiunea Fotbal Hebdo. Emoțiile creșteau odată cu trecerea timpului, pentru că urma să merg la campionatul mondial. Sau cel puțin îmi doream foarte mult să plec. Incertitudinea venea din mai multe direcții. Dar să o iau de la capăt.

Acum patru ani, în 2002, am decis să merg la campionatul mondial din Japonia și Coreea după ce am avut o discuție

cu prietenul meu Arcadie Zaporojanu. Eram în restaurantul fostului internațional Igor Oprea când Arcadie mi-a propus să plec la mondialul asiatic, el urmând să asigure cheltuielile pentru transmiterea materialelor pentru emisiunea „La Vestiare” pe care o făceam atunci la NIT. Am acceptat fără ezitări, dar și fără ca să mă gândesc că mai rămânea doar o lună până la startul campionatului. Pe baza relațiilor personale, am făcut rost (contra plată, bineînțeles) de o acreditare, chiar dacă multă lume ar spune că este imposibil. E posibil, vă garantez. Am trăit asta pe propria piele. Totul era pregătit în momentul în care am ajuns la plecare. Din imprudență, nu am rezervat bilet de avion spre Japonia sau Coreea, iar asta m-a costat cel mai mare, poate, vis al meu. Nu am găsit niciun fel de cale de a ajunge la campionat, decât aceea cu vaporul. Cum drumul dura prea mult timp, circa o săptămână sau două, nu-mi mai amintesc exact acum, am renunțat la idee și am urmărit campionatul la televizor. Atunci mi-am promis că voi face tot posibilul să ajung la turneul final din Germania, țară care se află la mai puțin de două mii de kilometri cu mașina, mijloc de transport care mă satisface de minune.

În toamna anului 2005, FIFA a repartizat acreditările mass-media pentru toate țările membre. Republica Moldova a beneficiat de 4 invitații, pe care FMF trebuia să le împartă la 4 jurnaliști. Bineînțeles, am depus și eu cerere la Federație, dar afară de mine mai erau 14 doritori de a asista pe viu la Cupa Mondială din 2006. Chiar dacă Fotbal Hebdo era singura emisiune TV de fotbal care apărea în Republica Moldova la acel moment, nu eram sigur că voi primi și eu o acreditare. În primul rând conducerea Federației nu prea mă are la inimă, mai ales după ce am provocat mai multe personaje din fotbalul nostru să recunoască public în cadrul emisiunii Fotbal Hebdo că au

participat la meciuri truate în campionatul național. În plus, cei de la Federație nu agreează poziția critică a mea, personală, față de fotbalul moldovenesc, pentru că ei au o altă orientare, și una cea pozitivistă, care, după părerea mea, nu poate duce la depistarea neajunsurilor și, implicit, la înlăturarea lor. O ultimă cauză ar fi fost atitudinea negativă a președintelui FMF, Pavel Ciobanu, special față de jurnalistul Sandu Grecu. Ciobanu s-a supărat pe mine demult, încă de pe timpul când eram la Pro TV. Am făcut atunci un reportaj de la „Memorialul Valeriu Rotaru” în care, fără nicio rea intenție, am atașat un interviu al lui „Zelionii” de când acesta era în viață, în care fostul finanțator al echipei Constructorul îl critica dur pe președintele FMF. După emisiune am fost sunat și acuzat de faptul că „dezgrop morții”. Nu-l învinuiesc pe Ciobanu, pentru că pe undeva are dreptate. Însă, cel care stă în fruntea fotbalului moldovenesc trebuie să știe ceva: chiar dacă l-am criticat de mai multe ori, Pavel Ciobanu rămâne una dintre persoanele pe care le simpatizez și le respect, pentru că este o personalitate. Altfel nu mi-aș mai pierde timpul scriind ceva despre el. Iar „Ze Maria” de la Nistru a fost jucătorul preferat al bunicului meu, Nică, cel care prin poveștile lui cu fotbaliști mi-a băgat fotbalul în suflet pentru totdeauna.

La sfârșitul anului 2005 l-am invitat pe Ciobanu în studio. Singur. A fost unica emisiune în care am avut un singur invitat. Și tot nu am apucat să discutăm despre tot ce îmi programasem, chiar dacă am avut o oră la dispoziție. În schimb, câteva secunde pentru o întrebare personală am găsit. „Fotbal Hebdo, singura emisiune de specialitate din țară, va fi acreditată la Cupa Mondială?”, l-am întrebat pe șeful fotbalului, puțin emoționat. Răspunsul a fost pozitiv și l-a auzit toată Moldova. Puteam răsufla liniștit: primul pas important era făcut. Ciobanu s-a ținut de cuvânt și mi-a repartizat una dintre acreditări.

Pentru prima dată acreditarea la campionatul mondial se făcea strict în regim electronic, prin intermediul Internetului, fără contacte directe între persoane și fără plata unei taxe de înscriere, care pe timpuri ajungea până la 500 de dolari. La început a fost dificil. Cei de la FIFA se pare că nici ei nu știau sigur ce vor să facă. Până la urmă a venit și confirmarea, iar odată cu ea, asigurarea că voi vedea cel puțin câteva meciuri din cele 15 pe care le cerusem, câte unul în fiecare zi din faza grupelor.

Abia în luna mai am primit răspunsul de la FIFA cu meciurile la care pot să asist. Așadar, acceptat sută la sută la zece partide din faza grupelor și la alte cinci sunt pe lista de așteptare.

9 iunie. Germania – Costa Rica	aprobat
10 iunie. Anglia – Paraguay	wait-list
11 iunie. Angola – Portugalia	aprobat
12 iunie. Italia – Ghana	aprobat
13 iunie. Brazilia – Croația	wait-list
14 iunie. Spania – Ucraina	aprobat
15 iunie. Anglia – Trinidad-Tobago	aprobat
16 iunie. Olanda – Côte d’Ivoire	aprobat
17 iunie. Italia – SUA	wait-list
18 iunie. Franța – Coreea	aprobat
19 iunie. Arabia Saudită – Ucraina	aprobat
20 iunie. Suedia – Anglia	wait-list
21 iunie. Olanda – Argentina	wait-list
22 iunie. Cehia – Italia	aprobat
23 iunie. Ucraina – Tunisia	aprobat

Aventura vieții

Pregătirile pentru mondial au început cu circa o lună înainte de startul turneului. În primul rând adunam cele mai interesante informații despre Germania și despre echipele participante. Trebuia să fiu la curent cu tot ceea ce se întâmplă. Trebuia să știu unde mă duc și chiar ce voi face. Am început să programez fiecare pas pe care-l voi face de la Chișinău și până la Chișinău via Germania. Dar mai întâi aveam nevoie de un laptop, un prieten care avea să păstreze toate datele și informația la un loc. Prin intermediul lui Radu Bălan, un vechi amic, cu care am fost coleg la Pro TV, l-am cunoscut pe Sergiu, patronul Companiei de Calculatoare Neuron. A urmat contractul de publicitate contra barter cu Neuron. Una dintre condițiile principale la semnarea contractului a fost plasarea bannerului Neuron la stadionul Zimbru în timpul deschiderii oficiale de pe 20 mai. Nu a fost ușor, dar s-a făcut, după ce am intervenit pe lângă patronul Zimbrului, Nicolae Ciornâi. Toate persoanele enumerate mai sus m-au ajutat să obțin acest laptop, care mi-a fost de mare folos în Germania și care mă servește inclusiv la scrierea acestei cărți.

Mai departe trebuia să stabilesc traseul meu la mondial. Cum meciurile se jucau în orașe diferite, nu aveam cum să închiriez ceva pentru o lună întregă, nu avea rost. Am decis să merg împreună cu un prieten, care are afaceri în Germania, cu mașina lui. Ne-am programat să dormim în moteluri de pe marginea autostrăzilor, pentru că sunt mai ieftine, „circa 25 de dolari de persoană”, mi-a spus prietenul meu. Era acceptabil, chiar dacă urma să plec la mondial pe banii mei. Hotelurile din orașe au majorat taxa de câteva ori pentru perioada cam-

pionatului, dar și trebuiau rezervate. Iar noi, dacă mergeam cu mașina, orice se putea întâmpla. Nu am exclus nici varianta înoptării în salonul automobilului, singura incomoditate în aceste condiții fiind dușul, care pe timp de vară este o necesitate aproape vitală. Cu două săptămâni înainte de plecare, am mai cooptat o persoană, Sergiu Doneț, președintele Asociației de Istorie și Statistică a Fotbalului din Moldova. A fost de acord cu scenariul nostru, iar pentru mine era excelent, pentru că Sergiu mai avea experiența participării la astfel de turnee. O competiție cu sine însuși, pentru că realizam că va fi poate cea mai mare aventură a vieții mele.

Cu două zile înainte de plecare, echipa noastră a ajuns la 4 componente. Serghei Lisevici, redactorul știrilor din sport la Radio Europa Plus Moldova, ni s-a alăturat și urma să facă deplasarea în Germania împreună cu noi. Eram 4 nebuni care plecam, dar nu știam unde. Cel puțin aceasta era senzația pe care o trăiam eu.

Premieră la Cupa Mondială. FIFA face reguli noi.

Veștile din Germania vin și vin. FIFA nu se lasă și inventează tot felul de chestii una mai deocheată decât alta. În premieră la un campionat mondial toți participanții va trebui să semneze o declarație, prin care se obligă să nu încalce regulile de etică și fairplay impuse de șeful FIFA, Sepp Blatter. Noul cod etic al boșilor de la FIFA îi obligă pe oficiali, antrenori, jucători și arbitri să respecte cinci puncte, printre care prevederi foarte importante referitoare la rasism, doping și pariuri.

1. Recunosc fairplay-ul ca regulă supremă a jocului și mă angajez să o respect cu strictete. Mă oblig să nu apelez la mijloace sau substanțe interzise pentru a-mi spori performanțele.

2. Mă oblig să am o atitudine respectuoasă și o etică ireproșabilă față de adversari. O să condamn orice comporta-

ment disprețuitor, jignitor, discriminant și rasist, atât pe teren, cât și în afara lui.

3. Mă angajez să observ și să respect codul etic al FIFA. Voi avea grijă să mă comport corect și respectuos față de FIFA, Comitetul de organizare local și membrii acestor organizații, dar și față de organele de stat și cele private.

4. Declar că nu voi participa la niciun joc de noroc sau la pariuri, direct ori indirect, având ca obiect Cupa Mondială. Și nici nu voi implica un alt membru al familiei mele în astfel de jocuri.

5. Mă oblig să nu încalc niciunul dintre principiile de comportament menționate pentru o Cupă Mondială sănătoasă.

Pentru primul punct e clar de ce semnează fotbalistii și toți ceilalți care vor însoți echipa în Germania. Punctul doi. Nu înțeleg în ce fel un fotbalist poate condamna un comportament jignitor al adversarului. De exemplu, dacă Nesta îl va numi "negru" pe Apiah, jucătorul ghanez trebuie să-i astupe gura? Și cum să i-o astupe? Să-i bage pumnul în gură? În acest caz, Apiah va fi total acoperit de regulamentul pe care l-au semnat toți jucătorii și nicio comisie nu va putea condamna fapta jucătorului ghanez, care s-a condus de regulament, adică, a intervenit pentru a condamna rasismul. Punctul trei prevede un comportament respectuos față de FIFA în primul rând. Ce se are în vedere prin acest punct? FIFA închide gura tuturor participanților la acest mondial, care nu vor mai putea spune adevărul, adică nu vor mai putea critica o eventuală gaură în organizare, arbitraj (pentru că dau în FIFA) etc. Noile invenții ale celor de la FIFA mă fac să cred că cei care au compus aceste reguli nu le-au gândit prea bine. În plus, punctul trei are miros puternic de dictatură, ceea ce-mi produce o antipatie și mai mare față de bossul Blatter.

Mondialul – coșmarul femeilor arabe

Ceea ce face FIFA seamănă tot mai mult cu biblia arabă, care interzice femeilor aproape tot. De exemplu, un jurnalist de-al lor, Jihad al-Khazem, a dezvăluit în cotidianul Al-Hayat regulile pe care trebuie să le respecte o soție în timp ce bărbatul urmărește mondialul la televizor.

Regula 1. În timpul Mondialului, televizorul aparține bărbatului. Nevasta n-are voie să-l atingă.

Regula 2. Soțiilor, copiilor și menajerelor le este interzis ca în timpul unui meci să treacă prin fața televizorului. Dacă bărbatul pierde astfel o fază importantă, acesta e un motiv clar de divorț!

Regula 3. Pe perioada Mondialului, soțul nu are nicio responsabilitate în casă. Nu răspunde când cineva bate la ușă sau când sună telefonul. Toate acestea cad în sarcina soției, care trebuie să citească și ziarele de sport, pentru a putea conversa cu el pe teme de fotbal.

Regula 4. Dacă naționala pierde, ea nu are voie să-l consoleze.

Regula 5. Femeia trebuie să știe că fotbalul e mai mult decât o chestiune de viață și de moarte. Cine moare nu se trezește a doua zi să-și aducă aminte de dezamăgirea trăită înainte.

Regula 6. Pe perioada Mondialului, nevastei îi este interzis să invite rude sau prieteni care n-au cunoștințe despre fotbal. Nedorite sunt în special mamele și soacrele.

Așadar, pentru femeile arabe căsătorite luna în care se desfășoară turneul final al campionatului mondial este un adevărat coșmar. Sper ca această soartă să nu o împărtășească și participanții, care degrabă nu vor mai avea voie nici să răsuflă de atâtea regulamente.

Goleo VI a eșuat

Figura “Ciao” poate fi invidiată. Mascota mondialului din 1990 a avut cel mai mare succes din istorie și nu se știe dacă va fi vreodată detronată. Cel puțin afacerea cu leul Goleo VI, mascota Mondialului german, a reprezentat un fiasco pentru firma care a fabricat-o, “Nici”. 28 de milioane de euro au costat drepturile exclusive de producție și exploatare. O investiție importantă făcută în 2005, în urma căreia se preconiza să se obțină 35 de milioane de euro. Vânzările nu au adus însă decât 14 milioane de euro. Pierderea l-a determinat pe patronul “Nici”, Ottmar Pfaff, să calce strâmb. La depunerea bilanțului anual, pe 16 mai, acesta a prezentat documente false în tentativa de a acoperi găurile. A fost repede depistat. Autoritățile germane au depus împotriva sa o plângere penală, apoi l-au reținut. “Nici” a intrat imediat în incapacitate de plată. Își continuă totuși activitatea, dar numai sub administrație judiciară, până când se va pune pe linia de plutire din punct de vedere financiar. În plus, necazuri provoacă și materialul din care este confecționat Goleo VI, despre care se spune că ar fi toxic. Organizația ecologistă germană Oekotest - specializată în examinarea produselor cu scopul protecției consumatorilor - a asigurat că a descoperit în Goleo VI substanțe nocive. Mai precis, leul conține dibaticilină, un compus chimic antiinflamabil considerat periculos pentru sănătate. “Această dibaticilină este dăunătoare, afectează sistemul imunitar și reduce fertilitatea”, au precizat reprezentanții Oekotest. În ajutor le-a sărit grupul ecologist “Bund”, toți cerând scoaterea mascotei de pe piață! Oekotest a depistat și o lenjerie de pat cu imaginea lui Goleo VI, confecționată de “Van Dillen Asiatext”, care conține un colorant cancerigen. Situația e deja analizată

de experți sanitari. Din cele 19 produse privind CM analizate de Oekotest, doar unul nu are niciun component toxic. Este foarte trist să afli astfel de știri, pe de o parte. Pe de altă parte însă, câte substanțe toxice ne înconjoară în viața de zi cu zi... Cred că este vorba mai mult de o răfuială a firmelor concurente, deși nu înțeleg cum s-a ajuns ca mascota campionatului să nu se vândă. Chiar dacă prețul este puțin cam piperat, cea mai ieftină costând 9 euro, orice suporter care va veni la campionat cred că va dori să aibă ca amintire o mascotă a Mondialului. Eu știu sigur că voi cumpăra cel puțin una.

“În vizită la prieteni”

Echipele participante la campionat încep să apară rând pe rând pe pământul german. Organizatorii îmi bombardează emailul cu tot felul de informații. Germanii și-au intrat serios în rolul de gazde ale turneului. Vor să arate la toată lumea că știu să organizeze cel mai bine o astfel de competiție. Am auzit că nu se permite să aduci în Germania carne de pasăre. În plus, securitatea este și ea în alertă de frica teroriștilor.

Până și americanii au rămas cu gura căscată la sosirea pe aeroportul din Hamburg. Pretutindeni în aerogară puteau fi văzuți angajați ai serviciilor secrete germane înarmați până în dinți. Aproximativ că te împiedicai de ei. Și asta n-a fost decât o mică parte din sistemul de securitate pus la punct de gazdele Mondialului pentru a evita un eventual atac terorist asupra yankeilor. Zona din jurul hotelului Park Hyatt, cartierul general al echipei lui Bruce Arena, a fost interzisă circulației. Pe acolo patrulează acum polițiști cu câini special dresați pentru a detecta explozibile. Iar la fiecare colț al reședinței sunt montate

camere de luat vederi. La fel de impresionantă este organizarea forțelor de ordine și la baza de pregătire a americanilor. Tot perimetrul e împânzit cu polițiști, câini și trupe speciale. Reapar aici elicopterele, care brăzdează cerul. Prilej pentru jurnaliștii de la Bild să remarce: “Americani în vizită la prieteni? Mai degrabă la polițiștii noștri!”. Da. Sloganul mondialului “În vizită la prieteni” este poate cel mai nepotrivit slogan pentru o asemenea competiție. Care prietenie, când vine vorba de un meci Germania – Anglia? Nu-mi imaginez ce fel de prietenie poate fi acolo, dar, mă rog, organizatorii știu altceva. Desfășurarea de forțe de la centrul de pregătire al americanilor a declanșat un scandal monstru între autorități și locuitorii zonei. Aceștia din urmă s-au plâns că lătratul câinilor și, mai ales, zgomotul făcut de elicopterele care patrulează în zonă le-au stricat liniștea, devenind de-a dreptul insuportabile. Și când te gândești că mondialul încă nu a început. Mi-am amintit de scandalul pe care l-au avut cei de la Zimbru cu locatarii blocurilor aflate în imediata vecinătate a noului stadion. Oamenii au fost împotriva construcției arenei de frica gălăgiei care le-ar putea deranja liniștea în zilele de meci.

“Cred că va fi obositor pentru jucători, pentru public și pentru noi, cei din media, dar sper ca marile vedete să salveze spectacolul”, scria unul dintre cei mai mari jurnaliști sportivi din România, Ovidiu Ioanițoaia, în Gazeta Sporturilor. De asta mi-e frică cel mai mult. De oboseală. Și de faptul că există un risc, ca jucătorii să nu salveze spectacolul. Și ce facem atunci? Să nu uităm că cei mai buni fotbaliști vin după un sezon istovitor, majoritatea dintre ei jucând pe mai multe fronturi: campionat, cupă, cupe europene sau americane. Există și riscul ca turneul să fie câștigat de o echipă modestă, una care va avea jucători mai odihniți, care n-au avut un sezon greu. Orice e posibil.

Antrenamentul Braziliei – o afacere profitabilă

Naționala Braziliei este cotate cu prima șansă la câștigarea titlului mondial în Germania. Jucătorii carioca au jucat câteva meciuri amicale înainte de mondial, impresionând toată lumea cu forța lor. Peste câteva zile plec în Germania. Sper să prind măcar un meci al brazilienilor. Acum regret că nu am ales acreditări la mai multe meciuri cu participarea lui Ronaldinho, care în aceste zile se află în cantonament cu echipa, în Elveția. Televiziunea publică încă umblă cu mâța în sac și nu dă niciun răspuns vizavi de transmisiunea meciurilor CM. “Sunt prea scumpe”, spun cei de la TRM, referindu-se la suma de circa 100 de mii de dolari pentru 64 de meciuri ale CM din Germania. În acest context am găsit o știre pe Internet foarte interesantă. Firma “Kentarō Grup” a cumpărat de la federația braziliană drepturile de televizare a antrenamentelor sud-americanilor în cantonamentul din Elveția, la Weggis, pentru suma de un milion de euro, pentru 15 zile! O investiție importantă, dar profitabilă! Circa 250.000 de euro s-au recuperat deja prin cedarea de imagini după doar primele două zile. Intrată în contul milionului, organizarea pregătirilor aduce alte venituri. La un preț de 12 euro, cele 44.000 de bilete puse în vânzare pentru cei care vor să-l vadă pe Ronaldinho pe gazon s-au vândut toate, rezultând un câștig de circa 530.000 de euro. Un loc de comercializare lângă stadionul pe care s-au pregătit brazilienii s-a plătit cu 1.500 de euro, fără ca nimeni să piardă: fanii au avut suvenire din belșug, dar și produse gen caipirinhas, un cocktail specific brazilian, oferit contra sumei de 5 euro. Din această afacere “Kentarō Grup” speră să adune 10 milioane, și va aduna, pentru că ei știu să facă afaceri.

Drumul spre Germania

Mondial pe care mi-l amintesc. Mexic – 1986 și Argentina butoiașului Maradona m-au făcut să mă îndrăgostesc de fotbal. Iar de atunci, din 4 în 4 ani, socotesc nerăbdător până la ora debutului spectacolului lumii: Mondialul de fotbal.

Ieri, 7 iunie, după-masă, prin poarta Leușenilor și prin șansa destinului, împreună cu trei de Sergiu: Doneț, Dubăsarul și Lisevici, dar și prietenul nostru VW Transporter, am pornit către Weltmeisterschaft – 2006, pentru a trăi împreună emoția fotbalistică. Prin România, Ungaria, Austria, trei națiuni ne-calificate la turneul final, dar care, aidoma nouă, au început să numere zilele până vineri, când Germania și Costa Rica vor da startul. În Germania urmează să ne reîntâlnim cu un alt reprezentant acreditat al Republicii Moldova, Miron Goihman.

Așadar, de vineri, Mondialul va curge în casele noastre. “Un război al lumilor, dar un război de catifea, peste care abia așteptăm să ne trecem vârfurile degetelor, privirea și să simțim în nări aroma aspră a transpirației. A ierbii. A reflectoarelor. Hai, liberare!”, scria în editorialul Gazetei Sporturilor cunoscutul ziarist Cătălin Tolontan.

Drumul Chișinău-Brașov-Sibiu-Arad-Budapesta-Viena-Salzburg-München a fost parcurs ca prin poveste, o poveste la care am visat 20 de ani. De atunci când tata mi-a explicat ce înseamnă un campionat mondial de fotbal. De atunci când plânsul meu s-a oprit, pentru că am înțeles că filmul „Aleksandr Nevski” îl pot vedea de câte ori vreau, iar un campionat mondial de fotbal se desfășoară o dată la patru ani. Și de fiecare dată e deosebit. De fiecare dată e altfel. Cu noi emoții, alte vedete, altă țară, dar cu aceeași Brazilie magnifică. „Înainte, Franța,

Turcia, Grecia și ... Brazilia!". Când ajungea la Brazilia, bunicul întotdeauna făcea o pauză. Brazilia!... Cine nu a auzit de Pele, Garincha, Jairzinho...? Cine nu știe că Brazilia joacă cel mai frumos fotbal din lume?

Trei ziariști din Chișinău și un amator de senzații tari au parcurs un drum de circa 2 mii de kilometri pentru a vedea fiesta fotbalistică numită campionatul mondial de fotbal. Drumul a fost și greu, și ușor. Greu, pentru că microbuzul VW se mișca lent, cu maximum 120 km pe oră, iar noi, pasagerii, urmăream cum ne întreceau și dispăreau în zare mașini de lux marca Ferrari sau Lamborghini. Dar până să ajungem pe autostrăzile ungurești, austriece sau germane, au fost serpentinele amețitoare din România – de departe cea mai grea porțiune de drum, dar poate cea mai frumoasă. Ușor, pentru că trăiam cu ochii deschiși campionatul care ne aștepta. Pentru mine avea să fie primul campionat mondial de fotbal la care am asistat pe viu, fiind în centrul evenimentelor, pe stadion, alături de Maradona, Pele, Beckenbauer, Platini, van Basten, Batistuta, Zidane, Figo, Del Piero, Ronaldinho, Ronaldo, Beckham, Raul sau Șevcenko. Ușor, pentru că în vămile pe care le-am trecut era destul să prezentăm legitimațiile AIPS (Asociația Internațională a Presei Sportive) și toată lumea ne lăsa în pace, ba chiar treceam peste rând. Ușor, pentru că, odată ajunși în Ungaria, am găsit a opta minune a lumii pentru moldoveni, și anume drumurile europene sau autostrăzile, care te absolvă automat de un stres suplimentar, neobligatoriu. Când văd astfel de drumuri, mă întreb unde se duc banii din impozitele plătite de zeci de mii de moldoveni cu mașini, în fiecare an, la noi în țară. Drumul a fost o plăcere, ce să mai vorbim! Stau și mă gândesc dacă nu drumurile sunt cele care rămân, până la urmă, în me-

morie. Adevărul este că fotbalul din ultima vreme e ca această stradă din Budapesta, aglomerată, arhiplină. Parcă sunt mai multe echipe, parcă n-ai loc. N-ai timp. A ajuns să placă și temporizarea din fața porții. Fotbalul de astăzi e strangulat. Nu există zi din săptămână fără fotbal. Meciuri peste meciuri, turnee peste turnee. Acum 15 ani, era mai mult spațiu. Așteptam cu sufletul la gură o partidă a selecționatei URSS în fața televizorului. Iar dacă ne mai stingeau lumina și nu vedeam meciul, curgeau râuri de lacrimi. Era o adevărată tragedie. Trebuia să aștept alte trei luni ca să mai văd „sbornaia”.

Încă în drumul spre Germania am acumulat destule impresii, care m-au făcut să realizez cât de mult am rămas noi, moldovenii, în urmă de civilizație. Despre calitatea drumurilor am vorbit mai sus. Nu am spus, în schimb, despre panourile publicitare, care, în Ungaria, sunt câtă frunză și iarbă chiar pe câmpuri, în lanul de grâu sau de porumb. Odată trecuți în Austria, primul lucru care îți sare în ochi sunt stâlpii cu aripi sau cu morișcă – generatori de curent electric. Cu cât mergi mai departe, cu atât mai mulți stâlpi cu aripi generează curent electric pe bază de vânt sau curenți de aer. Mașini vechi nu mai vezi pe drumuri. Doar modele noi, de ultimă generație, care-ți dau cel puțin siguranța că nu-ți zboară întâmplător vreo roată sau că nu-ți cade motorul în mijlocul drumului. Abia acolo, în Europa, realizez cât de săraci suntem noi, moldovenii. Nici nu ne imaginăm cât de săraci suntem.